ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

ปัจจัยที่มีผลต่อการบริจากโลหิตของผู้ที่มาบริจาก โลหิต ณ ภากบริการโลหิตแห่งชาติที่ 10 สภากาชาดไทย จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นายเชาวศิลป์ ยุชัย

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อ.คร.รสริน โอสถานันต์กุล อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
รศ.คร.วีนัส ฤๅชัย
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการในการรับบริจาคโลหิต พฤติกรรม การบริจาคโลหิตและศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยที่ไม่ใช่ส่วนบุคคลได้แก่ แรงจูงใจ ทัศนคติ ความรู้เกี่ยวกับการบริจาคโลหิต โดยการสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่มาบริจาคโลหิต ณ ภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 10 สภากาชาคไทย จังหวัดเชียงใหม่ รวบรวมข้อมูลโดยเก็บแบบสอบ ถามจำนวน 400 ชุค และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อจำนวนครั้งในการมาบริจาคโลหิตโดยใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square)

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มาบริจาคโลหิตส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 63.5 เพศ หญิงร้อยละ 36.5 ช่วงอายุ 31-40 ปีเป็นส่วนใหญ่ร้อยละ 31.0 ส่วนใหญ่สถานภาพเป็นโสคร้อยละ 56.2 การศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุดร้อยละ 39.1 ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนเป็นส่วนใหญ่ร้อยละ 32.0 มีรายได้อยู่ในช่วง 10,000 บาทถึง 50,000 บาทร้อยละ 49.3 ส่วนใหญ่ไม่มีโรคประจำตัวร้อยละ 93.3 และมีกรุ๊ปเลือดกรุ๊ปโอ มากที่สุดร้อยละ 44.5

พฤติกรรมในการมาบริจาคโลหิต กลุ่มตัวอย่างเคยมาบริจาคโลหิตเป็นประจำทุกๆ 3 เดือน มากที่สุดร้อยละ 53.5 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มาบริจาคโลหิตเป็นครั้งแรกมีร้อยละ 21.5 ให้เหตุผล ที่มาบริจาคว่าอยากจะช่วยเหลือผู้อื่นมากที่สุดร้อยละ 53.5 ใช้เวลาในการเดินทางประมาณ 30 นาที ร้อยละ 29.8 ส่วนใหญ่ใช้รถจักรยานยนต์ในการเดินทางร้อยละ 43.0 กลุ่มตัวอย่างมาบริจาคโลหิต เพียงคนเดียวร้อยละ 48.2 และมาบริจาคโลหิตตามความสะดวกของตนร้อยละ 58.9 ทัศนคติของ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับความเชื่อที่ว่าการบริจาคโลหิตทำให้ได้รับบุญกุศลมากค่าเฉลี่ย 2.9 กลุ่ม ด้วอย่างไม่เห็นด้วยกับกวามเชื่อที่ว่าการบริจาคโลหิตทำให้ได้รับบุญกุศลมากค่าเฉลี่ย 2.9 กลุ่ม ด้วอย่างไม่เห็นด้วยกับการบริจาคโลหิตแล้วทำให้อ้วน แรงจูงใจส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างเคยถูก ชักชวนให้มาบริจาคโลหิต ไม่ต้องการของที่ระลึกหลังบริจาคโลหิต ไม่มีความรู้สึกกลัวที่จะบริจาค โลหิตและมีความภูมิใจที่ได้บริจาคโลหิต ความรู้เกี่ยวกับการบริจาคโลหิตส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่าง ทราบเกี่ยวกับการเตรียมตัวก่อนมาบริจาคโลหิตคือพักผ่อนให้เพียงพอในคืนก่อนวันที่จะบริจาค โลหิต

การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อจำนวนครั้งในการมาบริจาคโลหิต โดยใช้วิธี วิเคราะห์วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square) พบว่าที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ปัจจัยส่วน บุคคลที่มีผลต่อจำนวนครั้งในการมาบริจาคโลหิตคือ เพศและอายุ พบว่าปัจจัยด้านอายุของผู้บริจาค โลหิตยิ่งกลุ่มตัวอย่างมีอายุมากขึ้นจำนวนครั้งในการมาบริจาคโลหิตจะเพิ่มขึ้น สำหรับปัจจัยด้าน เพศพบว่าหากผู้ที่มาบริจาคโลหิตเป็นเพศชายจะมีโอกาสในการมาบริจาคโลหิตมากกว่าเพศหญิง จำนวน 8 ครั้ง

ลิ<mark>ปสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่</mark> Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved

จ

Independent Study Title

Factor Affecting Blood Donation of Donors at Regional Centre X Thai Red Cross Society, Chiang Mai Province

Author

Mr. Chaowasilp Yuchai

Degree

Master of Economics

Independent Study Advisory Committee

Lect. Dr. Rossarin Osathanunkul Assoc. Prof. Dr. Venus Rauechai Advisor Co-advisor

ABSTRACT

This study has the objectives to understand the blood donation procedure, examine the behavior of blood donors, and identify the personal and non-personal factors influencing blood donation such as incentive, attitude as well as knowledge concerning blood donation. Information was compiled by questionnaire interview from 400 samples of blood donors identified by random sampling method from people donating their blood to the Regional Centre X, Chiang Mai Province Thai Red Cross Society. Analysis was performed upon the results of descriptive statistics including frequency, percentage, and mean values and OLS regression to determine the personal factors affecting the number of time of individual's blood donation.

The study found the predominant features of the sampled blood donors to be male (63.5%) while 36.5% being female 31-40 years of age (31.0%), single by marital status (56.2%), bachelor's degree graduate (39.1%), private business employee (32.0%), having monthly income in 10,000 - 50,000 baht range (49.3%), having no chronic health problems (93.3%), and having 0 blood group (44.5%).

On blood donation behavior, the investigation found the majority of blood donors (53.5%) donated their blood regularly once every three months while 21.5% of the samples were first time donors. The main reason for donation blood was the desire to help other people (53.5% of the samples). A total 29.8% of sampled blood donors spent about 30 minutes traveling to the blood collection unit, commonly using motorcycle for the trip (43.0%), most commonly the samples came for blood giving by themselves (48.2%), and at their own convenience (58.9%). The most predominant attitude forward blood donation was related to the blessing from such good deed. Those who were not in favor of blood giving had the belief that doing so would make one gain weight. The principal motivation for donating one's blood was the purgation from other to do so. Most blood donors had no desire to receive any taken of appreciation/recognition for their act nor they had any fear for blood giving. They were instead proud of their act. On knowledge about blood giving, most questionnaire respondents indicated they understood that they should have a good rest the night before they go to donate their blood.

The results from OLS regression analysis at 0.05 statistically significant level suggested such personal factors as gender and age had implication for the number of time one donating his/her blood. Specifically, the higher the age of the donor, the greater the number of time he/she donating blood while the male donors had 8 times more than their female counterparts the likelihood to donate blood.